

การศึกษาทักษะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิทยานิพนธ์

ของ

มานพ สุขเกษม

0046-36960

ศูนย์วิทยบริการ	
เลขทะเบียน	13/3
เล่มที่	ฉบับที่
วัน เดือน ปี	24 ก.พ. 2546
เลขเรียก	ด
	371.201
	ส 445 ก
	2545

เสนอต่อสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

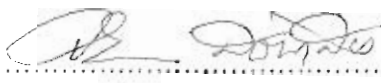
ธันวาคม 2545

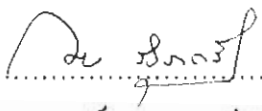
ISBN 974-429-068-4

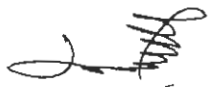
ลิขสิทธิ์เป็นของสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

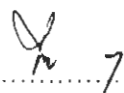
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาทัศนะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหาร
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
โดย นายมานพ สุขเกษม
สาขา การบริหารการศึกษา
คณะกรรมการควบคุม ดร.ชิดชัย สนั่นเสียง ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์กาญจนา รุ่งราตรี กรรมการ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ดร.ชิดชัย สนั่นเสียง)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กาญจนา รุ่งราตรี)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ดร.ปฐมพงศ์ สุขเกิต)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ อุทิศ)

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาดตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทองแสง)

ธันวาคม พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากดร.ชิดชัย สนั่นเสียง ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กาญจนา รุ่งราตรี กรรมการ ที่ได้ให้คำแนะนำและคำปรึกษาด้วยดี ตั้งแต่ต้นจนวิทยานิพนธ์สำเร็จลงได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ดร.ศิริณา จิตต์จรัส ดร.อำนาจ ศีลวัตร ดร.ปฐมพงษ์ สุภเลิศ นางสาวศศิธร วงษ์เมตตา และนายวิชัย พวงบานเย็น ในฐานะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาตรวจสอบเสนอแนะและปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัย ขอขอบพระคุณดร.ยุวดี สันสนธิรัตน์ กลุ่มงานครูสำนักงานปฏิรูปการศึกษาที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับกรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง 16 อำเภอ ที่กรุณาออกแบบสอบถาม ขอขอบคุณญาติพี่น้องและเพื่อน ๆ ทุกคน ที่ให้การสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยในการศึกษาด้วยดีตลอดมา

ความสำเร็จครั้งนี้จะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าขาดบุคคลที่เป็นพลังใจอันสำคัญที่เป็นแรงผลักดันให้ผู้วิจัยได้ทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จคือคุณมณฑา สุขเกษม เด็กชายมณฑวัฒน์ สุขเกษม เด็กชายอภิวัฒน์ สุขเกษม ผู้ซึ่งให้กำลังใจและสนับสนุนช่วยเหลือด้านต่าง ๆ มาโดยตลอด

มานพ สุขเกษม

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
สมมติฐานในการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
ผู้นำผู้บริหารกับการบริหาร.....	13
ทฤษฎีและคุณลักษณะของผู้นำ.....	15
ความสำคัญของการบริหาร.....	18
บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหาร โรงเรียน.....	25
คุณลักษณะและคุณสมบัติของผู้บริหาร โรงเรียน.....	31
สมรรถนะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา.....	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	57
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	65
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	65
เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	67
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	70
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71

สารบัญ

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	73
ตอนที่ 2 ทักษะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	76
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสมรรถนะ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	85
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	94
สรุปผลการวิจัย.....	96
อภิปรายผล.....	99
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	103
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	104
บรรณานุกรม.....	105
ภาคผนวก.....	115
ภาคผนวก ก. แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	116
ภาคผนวก ข. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจแบบสอบถาม.....	124
ภาคผนวก ค. หนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย.....	126
ภาคผนวก ง. ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	135
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	140
บทคัดย่อ.....	142

สารบัญ

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	73
ตอนที่ 2 ทักษะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหาร โรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	76
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสมรรถนะ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	85
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	94
สรุปผลการวิจัย.....	96
อภิปรายผล.....	99
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	103
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	104
บรรณานุกรม.....	105
ภาคผนวก.....	115
ภาคผนวก ก. แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	116
ภาคผนวก ข. ราชนามผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจแบบสอบถาม.....	124
ภาคผนวก ค. หนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย.....	126
ภาคผนวก ง. ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	135
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	140
บทคัดย่อ.....	142

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอ.....	66
2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสภาพ.....	74
3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสมรรถนะของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา.....	77
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสมรรถนะของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ พัฒนาหลักสูตร คุณภาพการเรียนการสอน และงานกิจการนักเรียน.....	78
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสมรรถนะของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการบริหารสถานศึกษาด้านบุคลากร งบประมาณ และบริหารทั่วไป.....	80
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสมรรถนะของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการสร้างความสัมพันธ์และร่วมมือกับชุมชน	83
7 การเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหาร โรงเรียน ประถมศึกษาภาพภาพรวมของทุกด้าน.....	86
8 การเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหาร โรงเรียน ประถมศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ พัฒนาหลักสูตร คุณภาพการเรียน การสอนและงานกิจการนักเรียน.....	87
9 การเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหาร โรงเรียน ประถมศึกษา ด้านการบริหารสถานศึกษาด้าน บุคลากร งบประมาณ และบริหารทั่วไป.....	89
10 การเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหาร โรงเรียน ประถมศึกษา ด้านการสร้างความสัมพันธ์และร่วมมือกับชุมชน.....	92

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	แผนภูมิแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
---	--------------------------------------	---